

Aan
de gemeenteraad

Gemeentebestuur
Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

Datum 22 maart 2016
Ons kenmerk SO/1598462
Begrotingsprogramma Milieu en Duurzaamheid
Betreft Structuurvisie Windenergie in Dordrecht

Voorgesteld besluit

Wij stellen uw raad voor:

1. de structuurvisie "Windenergie op het eiland van Dordrecht" vast te stellen;
2. de planmilieueffectrapportage "Windenergie in Dordrecht" en bijbehorende bijlagen te aanvaarden.

Samenvatting

Op 15 december 2015 heeft uw raad unaniem besloten de ontwerpstructuurvisie en de ontwerpplanmilieueffectrapportage ter visie te leggen met de mogelijkheid zienswijzen in te dienen (zaaknr. 1571012). De gemeente heeft in totaal 19 zienswijzen ontvangen en een reactie van de landelijke commissie m.e.r.. Deze zienswijzen leiden tot kleine aanpassingen in de teksten van de structuurvisie, maar hebben geen aanleiding gegeven tot een inhoudelijk andere visie.

Met deze structuurvisie worden in de zoekgebieden de volgende (indicatieve) aantallen windturbines en wattages mogelijk gemaakt:

Zoekgebied	Aantal	Wattages (in MW)	
Krabbepolder / Duivelseiland	3 à 4	7,5 – 10,0	600 meter van woningen Zwijndrecht
Dordtse Kil III	2	1,5 – 2,0	Ten noorden van Kilwind
Dordtse Kil IV	1	2,0 – 2,5	Ten zuiden van Kilwind
Merwedezone	0	0,0	
Totaal	6 à 7	11,0 – 14,5	
<i>Kilwind Dordtse Kil IV</i>	<i>4</i>	<i>9,2</i>	<i>Reeds vergund</i>

Inleiding

Voorgeschiedenis besluitvorming

Ter realisatie van de doelstelling is door ons op 29 januari 2013 aangekondigd dat een onderzoek naar de kansen voor windenergie in Dordrecht wordt uitgevoerd (zaaknr. 931630). In deze verkenning zijn de mogelijkheden en belemmeringen voor windenergie in Dordrecht binnen de door de provincie aangewezen zones onderzocht.

Op 6 juni 2013 heeft uw raad ons opgedragen een Uitvoeringsagenda Windenergie op te stellen naar de mogelijkheden binnen vier zoekgebieden: Krabbepolder/ Duivelseiland, Dordtse Kil III, Dordtse Kil IV en de Merwedezone (zaaknr. 1072439). Op 17 december 2013 heeft uw raad deze Uitvoeringsagenda vastgesteld (zaaknr. 1174685). Daarbij is ons opgedragen uitgebreid te communiceren met de stad, inwoners en bedrijfsleven voorafgaand aan en tijdens het proces van de milieueffectrapportage en structuurvisie windenergie.

In dezelfde vergadering is ingestemd met de ontwerp-Notitie reikwijdte en detailniveau Windpark in Dordrecht. Deze heeft in 2014 ter inzage gelegen, hierover is uitgebreid gecommuniceerd met de stad en de buurgemeenten (zaaknr. 1323519) en op 23 september 2014 heeft uw raad deze notitie vastgesteld (zaaknr. 1323525).

Datum 22 maart 2016
Ons kenmerk SO-1598462

Daarin heeft uw raad aangegeven op welke wijze de mogelijke zones voor windturbines dienen te worden onderzocht.

Vervolgens is gewerkt aan het opstellen van de ontwerpstructuurvisie windenergie en de ontwerpplanmilieueffectrapportage. Op 15 september 2015 namen wij een besluit over deze ontwerpvisie. Na een sprekersplein op 27 oktober 2015, behandeling in de adviescommissie van 24 november 2015, heeft uw raad op 15 december 2015 unaniem besloten de ontwerpstructuurvisie en de ontwerpplanmilieueffectrapportage voor inspraak vrij te geven (zaaknr. 1571012).

Planmilieueffectrapportage windenergie

De planmilieueffectrapportage windpark in Dordrecht levert input voor de afweging waar windturbines in Dordrecht mogelijk zijn. In dit rapport zijn verschillende varianten van mogelijke zones voor windturbines binnen de vier zoekgebieden onderzocht.

De landelijke commissie m.e.r. is gevraagd de juistheid en de volledigheid van het rapport te toetsen. De commissie is van oordeel dat de milieueffectrapportage alle milieu-informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen bij de besluitvorming over de structuurvisie windenergie Dordrecht.

Uw raad stelt de planmilieueffectrapportage uiteindelijk niet vast, maar aanvaardt het rapport op basis van de Wet milieubeheer en geeft daarmee aan dat dit rapport een gedegen onderbouwing van de milieueffecten van het plaatsen van windturbines is.

Structuurvisie windenergie

Een structuurvisie is op grond van de Wet ruimtelijke ordening vormvrij. Gezien de grote hoeveelheid aan gedetailleerde milieuwet- en -regelgeving op het gebied van windturbines is ervoor gekozen te werken met een nauwkeurige beschrijving van regelgeving in de zoekgebieden. Hiermee zijn de mogelijkheden en onmogelijkheden van plaatsing van windturbines in kaart gebracht.

Doelstelling

De doelstelling geformuleerd in het opgavenplan Duurzaamheid is dat de Structuurvisie Wind uiteindelijk leidt tot vergunningaanvragen voor het realiseren van 7,5 tot 12 MW, waarbij burgerparticipatie gerealiseerd wordt op ten minste één windproject.

Argumenten

1.1 Krabbepolder / Duivelseiland

Een deel van Krabbepolder is bestemd voor en in gebruik met opslagtanks voor aardolieproducten en chemicaliën. Deze gebieden verdienen bescherming tegen het optreden van een scenario van bladbreuk bij overtoeren. Hiervoor zijn specifieke randvoorwaarden opgesteld.

Voor het goed functioneren van de Zeehaven zijn de radardekking en andere nautische aspecten van belang. Hierdoor is plaatsing in een aantal delen niet mogelijk. Daarnaast dient er overal tenminste 50 meter vrijgehouden te worden tot de rand van de vaarweg of het havenbekken.

De aanwezige bedrijfswoningen worden conform het activiteitenbesluit beschouwd als geluidsgevoelige objecten. Plaatsing van windturbines in het noordoostelijk deel is hierdoor enkel onder voorwaarden mogelijk.

Aan het braakliggende terrein aan de Prins Willem Alexanderkade is de voorwaarde verbonden dat dit terrein eerst wordt uitgegeven aan een bedrijf en er gelijktijdig of daarna een windturbine kan worden geplaatst; dit om economische effecten op de uitgeefbaarheid van het terrein te voorkomen.

Datum 22 maart 2016
Ons kenmerk SO-1598462

Gezien deze belemmeringen is de verwachting dat maximaal drie á vier windturbines kunnen worden gerealiseerd van ieder 2,5 MW.

1.2 Dordtse Kil III

De mogelijkheden tot het plaatsen van een windturbine op Dordtse Kil III is door de aanwezigheid van woningen in 's Gravendeel, langs de Rijksstraatweg en de Wieldrechtse Zeedijk beperkt. Enkel in lijn met de Dordtsche Kil zijn twee (kleine) ruimtes gevonden waar een turbine geplaatst kan worden. Nader onderzoek door een initiatiefnemer is noodzakelijk om overeenstemming met aangrenzende perceeleigenaren te bereiken over risicocontouren. Mogelijk dat daardoor gekozen wordt voor lagere windturbines met minder vermogen. De verwachting is dat er maximaal twee windturbines kunnen worden gerealiseerd.

1.3 Dordtse Kil IV

Vanwege de inpassing van windturbines in het landschap wordt voorgesteld op Dordtse Kil IV alleen windturbines mogelijk te maken langs de Kildijk. Hier zijn reeds vier turbines van Kilwind vergund. Ten zuiden van deze opstelling is ruimte voor een vijfde turbine (met dezelfde specificaties), mits er overeenstemming wordt bereikt met de daar reeds aanwezige woningen. Mocht hier in de toekomst overeenstemming over worden bereikt, dan kan hier één windturbine van 2,5 à 3 MW worden gerealiseerd.

1.4 Merwedezone.

In de Merwedezone bemoeilijken veel aspecten het plaatsen van windturbines. Een groot deel van het zoekgebied en de onderzochte plaatsingslocaties bevinden zich op het terrein van een risicorelevant bedrijf of in de directe nabijheid ervan. Een toename van externe veiligheidsrisico's hier wordt als niet acceptabel beschouwd. Daarnaast bevinden zich in dit gebied zeven bedrijfswoningen op locaties waardoor inpassing van windturbines in de huidige situatie niet mogelijk is. Ook ondervinden diverse woningen in Sliedrecht en de Merwepolder hinder van geluid en slagschaduw, die de wettelijke normen daarvoor overschrijdt. Voorgesteld wordt in dit zoekgebied geen windturbines mogelijk te maken.

Kanttekeningen en risico's

Hieronder volgt een samenvatting van de belangrijkste aangedragen argumenten in de zienswijzen. Voor de volledige zienswijzen en onze beantwoording wordt verwezen naar de bijlage 'Notitie naar aanleiding van de zienswijzen'.

1.1 Bovenwettelijke veiligheidsregelgeving

In de zienswijzen van de provincie Zuid-Holland en BDB Geenpower / Windunie / Volker Stevin wordt ingegaan op de veiligheidsregelgeving. In de geest van het op 15 december 2015 aangenomen amendement A2 Windpark Windenergie is de exacte formulering van de regelgeving rondom veiligheid aangepast. Hiermee worden bepaalde scenario's uitgesloten, zoals een ongeluk bij chemische bedrijvigheid onder nominale omstandigheden. Er worden geen 'bovenwettelijke' restricties gesteld aan het plaatsen van windturbines.

1.2 Toepassen geluidsregelgeving uit 2011

In de zienswijze van de gemeente Zwijndrecht wordt met klem gevraagd om geluidsnormen te hanteren zoals die in 2011 geformuleerd zijn. De gemeente Dordrecht dient zich, net als andere overheden, bij ruimtelijke besluiten te baseren op vigerende wetgeving of vastgesteld beleid. De geluidsnormering staat beschreven in het activiteitenbesluit (artikel 3.14a) en is onderwerp in de milieueffectrapportage. Uit

Datum 22 maart 2016
Ons kenmerk SO-1598462

dit onderzoek blijkt dat er geen woningen in Zwijndrecht zijn waarvoor een te zware belasting is gemodelleerd.

1.3 Geluidsdruk, slaapverstoring en gezondheidsproblemen in Zwijndrecht

Vanuit Zwijndrecht zijn twaalf zienswijzen van bewoners ontvangen. De dichtstbijzijnde woonbebouwing in Zwijndrecht is op circa 600 meter gelegen van de grens van het gebied waar in de structuurvisie de plaatsing van een windturbine mogelijk wordt gemaakt. In deze zienswijzen worden veel verschillende argumenten benoemd. Zo stellen zij dat Dordrecht haar eigen inwoners beter beschermt, dat ze reeds veel geluidsdruk ervaren en vrezen voor slaapverstoring en gezondheidsproblemen.

In de planmilieueffectrapportage zijn de effecten op de woningen in Zwijndrecht onderzocht op basis van de vigerende wet- en regelgeving. Hier komen geen knelpunten of onmogelijkheden uit naar voren die plaatsing van windturbines op Krabbepolder of Duivelseiland onmogelijk maken.

1.4 Provinciale afspraken

De provincie Zuid-Holland heeft een taakstelling voor het realiseren van 735,5 MW aan opgewekte windenergie op land. Deze taakstelling is verder uitgewerkt in de provinciale Visie Ruimte en Mobiliteit en de locaties voor windenergie zijn vastgelegd in de Verordening Ruimte. Voor de gemeente Dordrecht zijn dit de Merwedezone en de zone langs de Dordtsche Kil.

Op 10 juli 2014 heeft de gemeente een overeenkomst ondertekend met de provincie Zuid-Holland. Hierin is vastgelegd dat de provincie onder voorwaarden afziet van het toepassen van haar bevoegdheid tot het vergunnen van windturbines en de gemeente een inspanningsverlichting heeft om een plan te hebben op basis waarvan een omgevingsvergunning kan worden verleend.

Het uitgebreide communicatietraject met de omgeving en belanghebbenden is zorgvuldig uitgevoerd. Dit heeft meer tijd gekost dan vooraf werd ingeschat.

De wethouder is in gesprek met de gedeputeerde over de mogelijkheid dat de provincie in Dordrecht, na vaststelling van de structuurvisie windenergie door de gemeenteraad, blijft afzien van het toepassen van haar bevoegdheid tot vergunnen van windturbines. Daarmee heeft de gemeente de mogelijkheid om door middel van een project omgevingsvergunning windturbines te vergunnen en zelf de communicatie met de omgeving vormgeven.

Voor de provincie is het daarbij van belang dat zij ziet dat Dordrecht enerzijds de milieutechnische ruimte in de zoekgebieden maximaal benut en anderzijds tempo maakt met het vergunnen van initiatieven voor windturbines binnen de opgestelde randvoorwaarden in de structuurvisie.

Kosten en dekking

Door middel van het raadsvoorstel over de ontwerpstructuurvisie en ontwerpplanmilieueffectrapportage (zaaknr. 1571012) is uw raad geïnformeerd over de gemaakte kosten over 2014 en 2015. De kosten over 2016 worden gedekt conform intensivering 12 Duurzaamheid voor de collegeperiode 2015-2018.

Op het moment van schrijven is het aantal initiatiefnemers, het aantal windturbines en het moment van realisatie niet vastgelegd. Daardoor is geen verdeelsleutel op te stellen op basis waarvan tot op heden gemaakte kosten met zekerheid te verhalen zijn. Na het definitief vaststellen van de structuurvisie zullen per initiatiefnemer de

Datum 22 maart 2016
Ons kenmerk SO-1598462

gemaakte kosten bijgehouden worden. Daarmee ontstaat de mogelijkheid om op basis van de reëel gemaakte uren kosten te verhalen, onafhankelijk van het aantal initiatiefnemers en het moment waarop initiatiefnemers overgaan tot het indienen van een initiatief. De mogelijkheden tot kostenverhaal zijn mede afhankelijk van de rol die de provincie Zuid-Holland in het vervolgtraject op zich neemt.

Eventuele planschade als gevolg van de realisatie van windturbines wordt conform het gemeentelijk beleid voor kostenverhaal doorberekend aan de initiatiefnemers. Dit kostenverhaal van mogelijke planschade wordt in een anterieure overeenkomst vastgelegd.

Duurzaamheid

In februari 2010 heeft uw raad de ambitie uitgesproken dat de stad in 2050 klimaatneutraal moet zijn. Eén van de tussenstappen op weg naar deze doelstelling is 20% duurzaam opgewekte energie in 2020. Om deze ambitieuze doelstelling te bereiken is een combinatie van alle duurzame energiebronnen als zon, biomassa, warmte-koude-opslag én windenergie noodzakelijk.

In het opgavenplan Duurzaamheid (zaaknr. 1440638) is de route naar een energieneutraal eiland in 2050 toegelicht. Voor de energietransitie geldt dat het verbruik van energie omlaag moet, de opwekking van energie schoner en het managen van opwekking en gebruik slimmer. Doelstelling hierin geformuleerd is dat de structuurvisie uiteindelijk leidt tot vergunningaanvragen voor het realiseren van 7,5 tot 12 MW, waarbij burgerparticipatie gerealiseerd wordt op ten minste één windproject.

Communicatie en inclusief beleid

In de bijlage bij het raadsvoorstel over de ontwerpstructuurvisie en ontwerpplanmilieueffectrapportage (zaaknr. 1571012) is uw raad geïnformeerd over het uitgebreide communicatietraject in 2014 en 2015.

Ter inzage legging

Op 8 januari 2016 is de terinzagelegging gepubliceerd in het Gemeentenieuws in de gemeenten Dordrecht en Zwijndrecht. Ook via andere gemeentelijke kanalen is aandacht geschonken aan de terinzagelegging. Tijdens de inloopavond op 14 januari 2016 over de Westelijke Dordtse Oever hebben diverse bewoners en bedrijven vragen gesteld over de ontwerpstructuurvisie. Op woensdag 20 januari 2016 is in het Stadskantoor een inloopavond georganiseerd. Ongeveer 15 personen uit de gemeenten Binnenmaas, Zwijndrecht en Dordrecht kwamen langs en stelden vragen over de plannen.

De ontwerpstructuurvisie en ontwerpplanmilieueffectrapportage hebben van 9 januari 2016 tot en met 19 februari 2016 ter inzage gelegen. In deze periode heeft de gemeente 19 zienswijzen ontvangen.

De zienswijzen hebben tot een aantal aanpassingen in de structuurvisie geleid. In de notitie naar aanleiding van de zienswijzen wordt gedetailleerd ingegaan op onze beantwoording van de zienswijzen.

Vermeldenswaardig is dat slechts twee van de negen sprekers op het sprekersplein zijn overgegaan tot het indienen van een zienswijze. Daarnaast hebben verschillende bewoners vanuit Zwijndrecht aangegeven de communicatie en vindbaarheid van de stukken vanuit Dordrecht te waarderen. Dat is een belangrijk positief signaal ten aanzien van het doorlopen communicatietraject, wat onverlet laat dat deze bewoners inhoudelijk een ander standpunt ten aanzien van windturbines in Dordrecht hebben.

Datum 22 maart 2016
Ons kenmerk SO-1598462

Inclusief beleid

Het vaststellen van de structuurvisie windenergie en het daarmee mogelijk maken van realiseren van windturbines heeft geen raakvlakken met de beoogde doelgroepen binnen inclusief beleid.

Tijdspad, vervolg en evaluatie

Tijdspad

Met de besluitvorming door uw raad over de structuurvisie windenergie wordt een traject afgerond dat in januari 2013 is gestart. In deze periode is gedetailleerd onderzoek gedaan naar de mogelijke plaatsingsruimte voor windturbines in Dordrecht en is zeer uitgebreid en consequent gecommuniceerd en gediscussieerd met bewoners, bedrijven en belanghebbenden in de stad en regio over de mogelijke plaatsing van windturbines.

Evaluatie

Het uitgebreide communicatietraject en de voorbereiding op de structuurvisie en milieueffectrapportage hebben tijd gekost. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in 19 zienswijzen in deze fase en negen sprekers bij het sprekersplein. Bij een controversieel onderwerp als windturbines is dat een klein aantal, waardoor geconcludeerd wordt dat het communicatietraject en de aangedragen argumenten ook daadwerkelijk meenemen in de keuze rondom locaties voor windturbines ertoe leiden dat er in Dordrecht geen maatschappelijke onrust is ontstaan naar aanleiding van het mogelijk maken van vergunnen van windturbines.

Vervolg

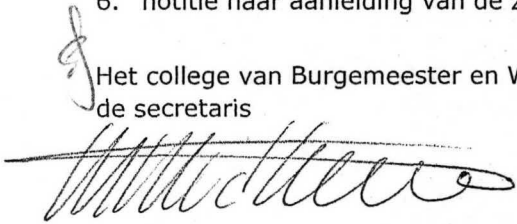
Met het vaststellen van de structuurvisie windenergie bepaalt uw raad de ruimtelijke kaders voor de plaatsing van windturbines in Dordrecht. Op dit moment is er contact met diverse initiatiefnemers. De verwachting is dat er in 2016 een concreet voorstel tot plaatsing van een windturbine gaat komen.

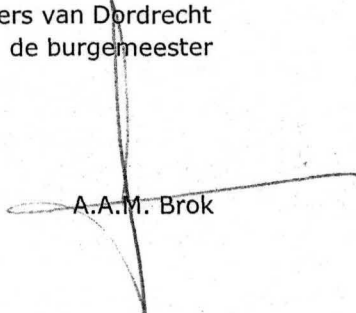
De wethouder rapporteert halfjaarlijks aan de provincie Zuid-Holland de voortgang van het realiseren van windturbines in Dordrecht en is in gesprek met de gedeputeerde over de verhouding tot het verlenen van vergunningen. Zodra hier aanleiding toe is zal uw raad hierover worden geïnformeerd.

Bijlagen

1. ontwerp besluit;
2. structuurvisie windenergie in Dordrecht;
3. planmilieueffectrapportage windenergie in Dordrecht;
4. toetsingsadvies Commissie;
5. compleet overzicht zienswijzen;
6. notitie naar aanleiding van de zienswijzen.

Het college van Burgemeester en Wethouders van Dordrecht
de secretaris de burgemeester

M.M. van der Kraan

A.A.M. Brok